

The Holy See

Üzenet a tömegtájékoztatás 40. világnapjára

A világegyház 2006. május 28-án ünnepli a tömegtájékoztatás 40. világnapját.

XVI. Benedek pápa

Média a kommunikáció, a közösség és az együttműködés hálója

Kedves Testvéreim!

1. A 40 éve befejeződött II. Vatikáni Zsinat nyomdokain haladva örömmel idézem fel a tömegtájékoztatásról szóló *Inter mirifica* című zsinati dokumentumot, amely mindenekelőtt elismerte a média befolyásoló hatását az egész emberi társadalomra. Annak érdekében, hogy ezt a hatalmi eszközt az egész emberiség javára a legjobban használjuk, arra indított, hogy a tömegtájékoztatási világnapra írt első üzenetemben rámutassak, miként segíti elő a média mint háló a kommunikációt, a közösséget és az együttműködését.

Szent Pál Efezusiaknak írt levele pontosan megfogalmazza emberi hivatásunkat, az „isteni természetben való részesedést” (*Dei Verbum*, 21): Krisztus által, az egy Lélekben juthatunk el az Atyához; ezért már nem idegenek és jövevények vagyunk, hanem a szentekkel Isten országának polgárai és tagjai. Így leszünk az Úr szent temploma, Isten hajléka (*vö. Ef 2, 18-22*). A közösségi élet ezen képe keresztény életünk minden szempontját magába foglalja. A meghívás, hogy hűek legyünk Isten önközléséhez Krisztusban, valójában Isten bennünk lévő dinamikus erejének felismerése, amely általunk árad ki mások felé, hogy a világban valóban ez a szeretet uralkodjon (*Ifjúsági Világtalálkozó, Köln, 2005. augusztus 21.*).

2. A technológiai haladás a média terén legyőzte az időt és a teret, és az óriási távolságok ellenére megteremtette a személyek közötti azonnali és közvetlen kapcsolat lehetőségét. Ez a fejlődés hatalmas erőforrás, amely a közjót hivatott szolgálni, és „olyan értéket képvisel, amelyet védeni és fejleszteni kell” (*A gyors fejlődés*, 10). De amint azt jól tudjuk, világunk távolról sem tökéletes. Naponta beigazolódik, hogy a közvetlen kommunikáció nem mindig járul hozzá a társadalom egészének együttműködéséhez és a közösség építéséhez.

Az emberek lelkiismeretének formálását és gondolkodásuk alakítását segíteni sohasem elhanyagolható feladat. A hiteles kommunikáció bátorságot és céltudatosságot kíván. Elszántságot követel azoktól, akik a média világában dolgoznak, hogy a rengeteg információ terhe alatt ne fáradjanak el, és ne elégedjenek meg részszigazságokkal vagy előzetes információkkal. Épp ellenkezőleg, az emberi élet értelmére, a személyes és társadalmi lét végső alapjára irányuló kérdés kutatására és terjesztésére van szükség (*Fides et Ratio*, 5). Így a média képes építő módon hozzájárulni mindannak terjedéséhez, ami jó és igaz.

3. A napjaink médiája felé intézett felhívás, hogy felelősséggel legyenek az igazság szereplői és a béke előmozdítói, nagy kihívást jelent. Bár a tömegtájékoztatás különböző eszközei megkönnyítik az információ és a gondolatok cseréjét, hozzájárulnak a különböző csoportok közötti kölcsönös megértéshez, mégis lehetnek kétértelműek. Bizonyos törekvések a médiában a párbeszéd „nagy kerek asztala” mellett önmagukban egyfajta monokultúrát is létrehozhatnak, amely korlátozza a kreativitást, tompítja a komplex gondolkodást, átértékeli a kulturális gyakorlat sajátosságait és a vallásos meggyőződést. Ezek a torzulások akkor alakulnak ki, amikor a média-ipar öncélúvá válik vagy nyereségközpontúan dolgozik, és elveszíti a felelősségtudatot a közjó érdekében végzett szolgálata során.

Ezért mindig garantálni kell, hogy az eseményekről precízen tudósítsanak, a közérdekű híreket kimerítően magyarázzák, és a különböző nézőpontokat kiegyensúlyozottan mutassák be. Kiemelkedően fontos a házasság és a családi élet támogatása és példaként való bemutatása, hiszen éppen ez minden kultúra és társadalom alapköve (vö. *Apostolicam Actuositatem*, 11). A tömegtájékoztatási eszközök és a szórakoztató ipar a szülőkkel együttműködve azzal tudják támogatni a gyermeknevelés nehéz, de magasztos hivatását, hogy az emberi élet és szeretet kiemelkedő példáit mutatják be (vö. *Inter Mirifica*, 11). Mennyire lehangoló és szomorú látni mindezeknek az ellenkezőjét! Nem fáj-e a szívünk különösképpen akkor, amikor a fiatalokat hamis és lealacsonyító szerelmi kifejezőmódok befolyásának teszik ki, és az Istentől kapott méltóságot – amely minden embernek megadatott – nevetségessé teszik, és a család értékeit veszélyeztetik?

4. Annak érdekében, hogy bátorítsam a média építő jelenlétet és pozitív látásmódját a társadalomban, három pontot szeretnék aláhúzni, amelyeket tiszteletre méltó elődöm, II. János Pál pápa is megjelölt, és amelyek elengedhetetlenek a közjó érdekében végzett szolgálat során: a nevelés, a részvétel és a párbeszéd (vö. *A gyors fejlődés*, 11).

A média felelősségteljes és kritikus használatára nevelés segít az embereknek, hogy értelmesen és megfelelő módon használják azt. Az elektronikus médiának a társadalomba oly könnyen bevezetett új szavak és képek által gyakorolt mély hatását nem becsülhetjük le. Éppen mivel a kortárs média tükrözi a népek kultúráját, minden manipulációs kísérletnek ellen kell állni, elsősorban az ifjúság manipulálásának, és helyette nevelni és szolgálni kell. Ily módon lesz képes a média az emberi méltósághoz hű, civil társadalom létrejöttét garantálni, nem pedig annak szétesését.

A média – természetéből adódóan – az emberek javát hivatott szolgálni. A tömegtájékoztatásnak mint közszolgálatnak együttműködő és közös felelősséggel bíró, az anyagi erőforrásokat figyelemmel kísérő és lelkiismeretesen felhasználó lelkületre, és a közteherviselés felvállalására van szüksége (vö. *Etika a Tömegtájékoztatásban*, 20), amely magába foglalja a szabályozási normákhoz való igazodást, valamint az ez irányba előírt egyéb intézkedéseket vagy struktúrákat.

Végül a médiának fel kell ismernie, és élnie kell azokkal a nagy lehetőségekkel, amelyeket a párbeszéd kezdeményezése, a kultúrák kölcsönössége, a szolidaritás kifejezése, és a béke előmozdítása nyújt. Ily módon meghatározó és értékes forrásokká válnak, és építik a szeretet civilizációját, amely minden nép vágya.

Biztos vagyok abban, hogy e három pont megtartása segíteni fogja a média fejlődését, hogy a kommunikáció, a közösség és az együttműködés hálójá lehessen, amely segíti a férfiakat, a nőket és a gyermekeket abban, hogy még inkább tudatában legyenek az emberi méltóságnak, felelősségteljesebbek és mások irányában nyitottabbak legyenek, mindenekelőtt a társadalom legrászorultabb és leggyengébb tagjai iránt (vö. *Redemptor Hominis*, 15; *Etika a Tömegtájékoztatásban*, 4).

Befejezőképpen szeretnék Szent Pál biztató szavaira emlékezni: Krisztus a mi békénk. Ő az, aki a két népet egyggyé tette (vö. *Ef. 2, 14*). Döntsük le az ellenségeskedés falát, amely elválaszt bennünket, és a Teremtő tervei szerint építsük a szeretet közösségét, amelyet Fia által kinyilatkoztatott!

Vatikán, 2006. január 24., Szalézi Szent Ferenc ünnepén

XVI. Benedek pápa

© Copyright 2006 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana